

Za dvig in razvoj podeželskega šolstva.

—t Na sestanku učiteljev kmet. nadaljevalnih šol dne 8. IX. 1926 v Celju se je sklenilo sledeče:

1. Lansko leto začetne kmet. nadaljevalne šole (v Sloveniji smo imeli osem takih šol. Op. redn.) se naj letos nadaljuje in otvorijo 2. razred. Kmetijsko izobraženstvo naj se jih oklene z vso mogočo pomočjo in naj jim skuša pridobiti sredstva za vzdrževanje. Z dobro voljo bomo zmagali začetne težkoče.

2. Ustanavljanje novih kmetijsko nadaljevalnih šol naj se do razčiščenja položaja opusti, razen v krajih, kjer bi lokalni faktorji popolnoma mogli kriti vse stroške iz svojega.

3. Med tem časom naj bi Kmetijska družba, kmet. podružnice ter občine opetovano opozarjale kmet. ministrstvo na potrebo kmet. nadalj. pouka. Narodni poslanci se naprošajo, da pri novem proračunu ščitijo to za nas potrebno postavko.

4. Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani se naproša, da podpira kmetijsko nadalj. šole, kakor podpira zbornica za trgovino in obrt v Ljubljani obrtno nadaljevalne šole.

5. Kmetijska družba, Sadjarsko in vrtnarsko društvo, Čebelarstvo društvo, ljubljanska in celjska zveza zadrug se prosijo, da pošiljajo brezplačno po eden izvod svojih publikacij za knjižnico teh šol.

6. Za izobrazbo učiteljev na kmet. nadalj. šolah naj priredi država med počitnicami 6 tedenske tečaje za učitelje na kmetijskih šolah, s polno brezplačno oskrbo. Za mariborsko oblast bi bil najprimernejši Sv. Jurij ob juž. žel.

Iz naše stanovske organizacije.

Vabila:

— Slovenjgriško okrajno učiteljsko društvo zboruje glasom odborovega sklepa v soboto dne 25. septembra 1926 ob 9. uri v Slovenjgradu. Poleg običajnih točk so na dnevnem redu dopolnilne volitve. Takoj po zborovanju bo imel tovariš Kavčič predavanje o rokotvornem ponku v osnovni šoli; predavanje se popoldne nadaljuje. — Posebna vabila se ne bodo pošiljala. Udeležba je obvezna. Na zborovanje so vabljivi tudi vsi v naš okraj na novo došli tovariši(ice). Na polnoštevilno snidenje vabi — odbor.

— Občni zbor logaškega učiteljskega društva je v petek dne 24. septembra 1926 ob 14. uri v osnovni šoli na Rakeku z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Poročilo člana ožjega sosveta. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Opozarjanje na odlok sreskega poglavarja z dne 13. VIII. št. 12467, zato pričakujem polnoštevilne udeležbe. Za prenočišče se je javiti pisмено tov. Ribičiču. — Predsednik.

— Učiteljsko društvo za srez Murska Sobota zboruje v soboto, 25. sept. 1926 ob 10. uri predp. na državni osnovni šoli v Murski Soboti s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev. 2. Zapisnik zadnjega zborovanja. 3. Dopisli. 4. Poročilo o pokrajinski skupščini v Celju — poročila tov. C. Hočevar. 5. Narava in kultura Starih Slovanov — podaje tov. M. Dujc. 6. Krediti za drž. šole in uvedba nerazdeljenega dopoldanskega pouka — poročila tov. C. Hočevar. 7. Slučajnosti. Pri točki »Dopisli« bo podal tov. blagajnik svoje poročilo. — Udeležba dolžnost. Napovedane ure za začetek zborovanja se je točno držati. — Odbor.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

—k Savinjske Alpe. Uredil Fran Kocbek, izdala Savinjska podružnica SPD ob svojih tridesetletnici, založil Goričar & Leskovšek v Celju.

Knjiga, ki je zelo interesantna, ni namenjena le turistom, temveč vsakomur, ki se le količkaj zanima za naravne krasote naše domovine. Pisana je v lepem pripovednem slogu. Vsebinska je zelo bogata in poleg opisovanja posameznih planin vsebuje knjiga tudi beleške o živalstvu, rastlinstvu, zgodovini, podatke o življenju Gorjancev ter narodne pripovedke in pravlice. Knjiga je tudi bogato opremljena s slikami in bo tudi učitelstvu služila kot zelo dobro pomožno učilo. V. M.

—k Zel in plevel. Slovar naravnega zdravilstva. Sestavil F. Magister. 1926. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Take knjige smo Slovenci uprav pogrešali, ker smo jo že dolgo časa najnu potrebovali. Je to Vademecum za naše največje bogastvo, ki ga imamo, za naše ljubo zdravje. Posebno v bolj od-

KUPUJTE SAMO

„Ides“ prvovrsten prašek za črnilo
„Ides“ antracen in kovinasta črnila
„Ides“ pečatni vosek in gummi arab.

Vsi ti izdelki so najboljše kakovosti ter se prodajajo v korist JUGOSLOVENSKE MATICE in jih radi tega vsem cenjenim šolskim vodstvom najtopleje priporočam. 6% popust se spremeni v 10% prispevek „Društvu za zgradbo Učiteljskega Konvikta“.

Ides tvorn. kem. izdelkov, Kranj.

daljenih krajih, kjer ni pri roki zdravnik, se bo ta knjiga kot prva pomoč ob obolenih izvrstno obnesla. Tu najdeš v abecednem redu našeto pod različnimi besedami-vodnicami vse, kar potrebuješ, da si ohraniš ali popraviš svoje zdravje. Knjiga je obširna, pa ima vendar zelo zmerno ceno, velja namreč broširana 60 Din, vezana v celo platno 75 Din.

—k Marija Kmetova. Večerna pisma. Izdala Zveza kulturnih društev. Založila Tiskovna zadruga. V Ljubljani 1926. (»Prosveti in zabavi«, 12. snopič). Cena broširani knjigi Din 16.—, vezani v celo platno Din 24.—, poštnina Din 1.25 več.

Knjiga posebne vrste, odmevi bogate pesniške duše. Prvih enajst črtic, pesmi v prozi, ni namenjenih hlastajočemu čitatelju, z nasladi pa bo užival to bogastvo slik, te izbrane plastične primere in razpoloženi prilagodeno dikcijo oni, ki išče v besedi lepoto, v vsebini globino.

—k Gustave Le Rouge — Misterija — roman. Knjižnica »Jutra« zv. 11. Ljubljana 1925. Strani 177.

Ne pretiravamo, če trdimo, da je to morda najbolj napeti moderni roman našega prevodnega slovstva. Dejanje se razvija z uprav kinematografsko naglico. Zanimanje za ta roman med vsemi sloji je bilo čisto upravičeno, kajti ne samo, da je držeje sestavljen kot najbolj drzni Harry Fielovi filmi, temveč je tudi visoka pesem moškega poguma in energije. Na eni strani stoji možak-poštenjak, jeklene volje in živcev, ki so mu ugrabili najdražje, kar je imel, mlado, lepo ženo, na drugi strani pa Misterija, tip zločinske ženske, ki v svoji blazni ljubosumnosti in strasti slednji uniči samo sebe. Roman je izšel v elegantnem ovitku z originalno naslovno sliko.

—k Roman, zadnjega Habsburžana. Razpad carstva. Oskar Habicki. Knjižnica »Jutra«. V Ljubljani 1926, je izšel ponatis tega romana, ki je lanj izhajal v podlistku »Slovenskega Naroda« in vzbujal med čitatelji občinstvom splošno pozornost in zanimanje. Knjigo, ki obsega 333 strani, kraso originalna slika cesarja Karla z madžarsko kraljevsko krono na glavi, po katerem sega koščena mrtvaška roka. Roman se naslanja na zgodovinske dogodke in slika v najprejstijih barvah življenje na dvoru cesarjev Franca Jožefa in Karla, razkriva s smelo roko vso propalost najodličnejših predstaviteljev habsburške cesarske rodbine in kaže na markantnih zgledih iz življenja nadvojvode Otona, Karlovega očeta, nadvojvode Frana Ferdinanda, Karlovega strica in cesarja Karla samega, da je bil propad te vladarske hiše nujna posledica dekadence njenih članov, moralne njih nebrzdanosti v življenju in politiki in nedostajanja vsake etike. Roman je pisan z napeto živahnostjo.

—k »Materinstvo«. Nova knjiga je izšla v Gorici. Založila in izdala jo je Narodna tiskarna, razprodaja jo Narodna knjigarna v Gorici, Vla Carduzzi 7. Cena broš. knjigi Lir 10.—, v lepenco vezani Lir 14.—, z elegantno vezavo Lir 18.—, po pošti poslana stane 1 Liro več.

Knjiga je neprecenljive vrednosti za naše ženstvo. Vsako zrelo dekle, naj se združi z izvoljenim ali naj sama koraka po potu življenja, mora biti poučena o postanku človeškega telesa. Knjiga »Materinstvo« govori o razvoju otroka, o zadržanju žene med nosečnostjo, o porodu, o novorojenčku, o dojenčku in otroku in daje navodila materi-zdravnici. Take knjige Slovenke še niso imele. Dekleta, matere, sezite po knjigi.

—k H. Rider Haggard: »Jutranja zvezda«. Iz angleščine prevel P. M. Černogol. Ljudska knjižnica 21. zvezek. Ljubljana 1925. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena broš. Din 30.—, vezano Din 40.—

Rider Haggard je vsemu kulturnemu svetu prav dobro znano ime, ki ima v lep umetnosti dober glas in častno mesto. »Jutranja zvezda« je napeto pisan roman iz egiptovske zgodovine, ki ga bere bralec od prve do zadnje strani z enakim zanimanjem, ki nikjer ne popusti. Prevod je lep, jezik gladek, snov in njena obdelava vse-skozi zanimiva, zato bo naša »Jutranja zvezda« pot v vsako knjižnico, ker ni le vzgojna ljudska povest, ampak tudi literarno pomembno delo velikega angleškega pisatelja.

—k »Zakleti grad«. Romantična igra v petih dejanjih. Spisal dr. Alojzij Remec. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1926. Cena 22 Din. — Ta igra je list iz davnih dni našega naroda, ko je z znamenji na nebu šla črna smrt skozi slo-

venske dežele, ko so v plamenih grmad umirale žrtve praznoverja, ko je zbegano ljudstvo iskalo rešitve iz krutih krivic in iz borbe med luteranstvom in katoličanstvom. A tudi kot odersko delo si osvoji pot na naše odre. Izrazi iz značaj in romantična zgodba bodo zanimali igralce in gledalce do zadnjega. Vse pesmi v igri je uglasbil Zorko Prelovček, povsem v skladu z značajem igre. Te skladbe so izšle obenem z igro in jim je uspeh zagotovljen, kjerkoli se bo »Zakleti grad« vprizoril.

—k Jules Verne, otroka kapitana Granta. Potovanje okoli sveta. Roman v treh delih. Posloven A. B. Ljudska knjižnica XXII. zvezek. V Ljubljani 1926. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 48.—, vezano v celo platno Din 58.

Kdo ne pozna imena Jules Verne. Čez 2 leti bo minulo ravno 100 let, odkar je zagledal ta znameniti Francoz luč sveta. Njegovo ime je zaslovelo kmalu po vsem svetu in njegovi romani so postali najljubše čtivo starih in mladih. Zakaj vsakemu nudijo obilo zabavnega in poučnega in zna prav napeto pripovedovati, tako da bračeva pozornost deluje vedno pod največjo napetostjo. Verne je ustanovitelj docela nove vrste romana: naravoslovno-fantastičnega romana. Ker je knjiga primerna tudi za odraslo mladino, ki jo bo brala z največjim užikom, bo ž njim ustreženo vsakomur, ki se hoče prepričati, da moderna tehnika naših dni v marsičem že dosega sanje Jules Verne.

Učiteljski pravnik.

—Š Kako se računa rok službe v kadru in koliko časa se vračuna ta rok državnim uradnikom? Ministrstvo vojne je z ozirom na razne interpelacije podalo sledečo odločbo: »Pitanje računanja godina službe: oficirima, kapelnicima, tehničkim poslovodama i stalnim vojnim sveštenicima regulirano je čl. 300 tač. 2 Zakona o Ustrojstvu Vojske i Mornarice, i svima ovima, bez razlike, kao godine službe imaju se računati sve godine ukaz-

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—

VSE
šolske in pisarniške potrebe: črne knjige lastne in tuje založbe ter sploh vse, kar potrebuje šola in pisarna, se dobi po zmernih cenah v knjigarni Učit. tiskarne.

ZVEZKI
Učit. tiskarne so najboljše in najsolidnejše in edini, ki imajo pivnik. Dobe se v Knjižarni Učit. tiskarne.

ZVONČEK
najboljši mladinski list, izide v najkrajšem času. Naj ne bo šole, ki bi ga pogrešala.

UPRAVA ZVONČKA
ima več vezanih in nevezanih letnikov na prodaj in sicer boljše vezane à 60.— Din. navadno vezane à 45.— Din in nevezane à 30.— Din.

Dalje ima nešteto posameznih števil vseh letnikov à 3.— Din komad na razpolago.

Naročila sprejema U. D. v Mariboru.

NOV ROČNI ZEMLJEVID SLOVENIJE
izide v založbi Učit. doma začetkom oktobra, ker je Pirc-Dimnikova izdaja docela pošla. Cena mu bo precej nižja od sedanje. Prednaročila sprejema že sedaj U. D. v Mariboru.

UČILA
za vse predmete dobite najcenejše in najhitreje v knjigarni Učit. tiskarne.

SKOBELNIKI
za obdelovanje lesa, v najboljšem stanju, pripravi za rokotvorni pouk. Poizve se v upravi UJU Ljubljana.

SLOVENSKA SOLSKA MATICA.
Poverjenike Slov. Šol. Mat. vljudo naprošam, da mi določijo sigurno do 15. oktobra sezname članov svojega poverništva in nanje pripadajoče zneske. — Pavel Plesničar, blagajnik Slov. Šol. Mat. v Ljubljani.

Pelikan

ZA OGA BARV, TU ŠEV IN RADIRK
POVSOD NA ZALOGI — TISKOVINE NA ZAHTEVO
GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Upravni odbor in nadzorstvo Učiteljske tiskarne v Ljubljani javljata tužno vest, da je naš dragi tovariš

FRAN ČRNAGOJ,
šolski upravitelj in nadzornik šolskih vrtov v p. po dolgi, mučni bolezni danes preminul.

Pogreb spoštovanega pokojnika bo v petek popoldne ob pol 16. uri izpred mrtvašnice državne bolnice.

Zvestega sotrudnika in prijatelja, ki mu je bilo vse življenje en delaven dan, ohranimo v trajnem spominu.

LJUBLJANA, dne 15. septembra 1926.

NAJCENEJŠA ZEMLJEPISNA KNJIGA ZA OSNOVNE ŠOLE!

ZEMLJEPIS JUGOSLAVIJE

I. DEL

SLOVENSKO OZEMLJE

★

SESTAVILA

PAVEL PLESNIČAR

IN RADO GRUM LEPO VE-

ZANA KNJIGA VSEBUJE POLEG

24 POKRAJINSKIH SLIK DESET MOJ-

STRSKO IZDELANIH ZEMLJEVIDOV SLOVENSKE-

GA OZEMLJA. RABA DRUGIH, VČASIH

PRAV DRAGIH ROČNIH ZEMLJE-

VIDOV POPOLNOMA NEPO-

TREBNA. CENA VEZANI

KNJIGI 22. DIN

★

NAROČILA SPREJEMA KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE
V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6.